

Ny statistik visar som väntat på fortsatt kräftgång

Foto: Boliden

Kerstin Hallsten
Chefekonom
kerstin.hallsten@industriarbetsgivarna.se
0702-67 70 25

Varslen och antal arbetslösa fortsätter att öka kraftigt och inflationen är låg

I Sverige fortsätter läget på arbetsmarknaden att försämrans i snabb takt.

Varslen är höga liksom antalet nyinskrivna arbetslösa. Under förra veckan, vecka 15, varslades 6 600 personer. Sedan 1 mars har nu totalt 56 133 personer varslats om uppsägning, varav drygt 4289 har varslats i tillverkningsindustrin. Under den senaste veckan står industrin för en större andel av varslen än tidigare.

Samtidigt fortsätter antalet nyinskrivna arbetslösa att öka. Sedan 1 mars har 82 255 personer skrivit in sig som arbetslösa på Arbetsförmedlingen vilket är dubbelt så många som under samma period 2019. Arbetslösheten uppgår nu till 7,6 procent enligt Arbetsförmedlingen.

Nya inflationssiffror för mars visar på fallande och låg prisökningstakt. KPIF-inflationen uppgick till endast 0,6 procent, vilket är en nedgång jämfört med februari då inflationstakten var 1,0 procent. Sett över ett år beror nedgången i stor utsträckning på fallande elpriser. Under senaste månaden har dock pandemin satt vissa spår. Enligt Prosperas senaste mätning av inflationsförväntningar föll förväntningarna på ett års sikt från 1,4 procent till 1,0 procent. På två års sikt väntas inflationen vara 1,5 procent enligt enkäten. Bedömningarna är rimliga, det finns inte mycket inflationstryck i ekonomierna.

Historiska fall i USA

I USA har det kommit in rejält svag statistik under veckan. Fallen i industriproduktionen och detaljhandeln i mars var historiskt stora. Detaljhandelns årstakt gick från 4,5 procent i februari till -3,8 i mars. Och indikatorer för april visar på en fortsatt försvagning i tillverkningsindustrin och även mer brett. Samtidigt fortsätter arbetsmarknaden att försämrans kraftigt. Antalet personer som anmälde sig som arbetslösa i förra veckan var hela 5,2 miljoner.

I Kina rasade BNP under första kvartalet

I Kina var det stora fall i februari och sedan har en del statistik för mars visat på viss återhämtning medan exempelvis detaljhandeln föll brant. I dag kom sedan BNP-statistik för första kvartalet som också visar på ett massivt fall. Produktionen var under det första kvartalet nästan 7 procent lägre än året innan, att jämföra med slutet av förra året då produktionen hade ökat med sex procent på ett år.

Vårbudgetens prognos dyster men sannolikt inte tillräckligt dyster

I veckan kom vårbudgeten. Regeringen väntar sig att den ekonomiska aktiviteten i Sverige minskar kraftigt i år till följd av virusutbrottet. Prognosen för svensk BNP i år är ca minus fyra procent. Inhemsk efterfrågan väntas påverkas starkt av restriktioner för att minska smittspridningen och beteendeförändringar i spåren av pandemin. Samtidigt drabbas Sveriges exportinriktade industrier hårt av efterfrågechocken i omvärlden. Regeringen betonar dock att bedömningen är mycket osäker och att utvecklingen kan bli betydligt svagare. En svagare utveckling än regeringens huvudscenario framstår i dagsläget som mer sannolikt.

Under våren har regeringen presenterat ett stort antal åtgärder, dels i fem extra ändringsbudgetar, dels i propositionen *Vårändringsbudget för 2020*. Regeringen gör återigen förändringar i systemet för korttidspermittering, vilket är positivt. Det nya förslaget innebär att arbetsgivare nu kan minska arbetstiden för anställda med upp till 80 procent, och att staten bär den absolut största delen av kostnaden. Den tillfälliga åtgärden gäller under tre månader från och med den 1 maj.

Utvecklingen kommer sannolikt att bli svagare än vad regeringen antar och givet det faktum att Sverige har statsfinansiellt utrymme bör regeringen bedriva en mer expansiv finanspolitik. Som regeringen konstaterar drabbas företag och anställda av de åtgärder som vidtas för att begränsa smittspridningen. Att dessa åtgärder vidtas kan vara rimligt, men det är samtidigt rimligt att de som drabbas kompenseras.

IMF:s prognos visar på global recession och stort behov av åtgärder

Även den internationella valutafonden IMF har kommit med en ny prognos. De har reviderat ned prognosen för global BNP för 2020 med 6,3 procentenheter från +3,3 procent till -3 procent, vilket innebär en betydligt svagare utveckling än under finanskrisen. För 2021 skriver man upp prognosen med 2,4 procentenheter till +5,8 procent. Bedömningen utgår ifrån att pandemin mattas av under andra halvåret i år. De bedömer att risken för en svagare utveckling än det motsatta dominerar. De lyfter att effektiv politik är avgörande för att undvika värre utfall och att det är viktigt med ett starkt multilateralt samarbete för att övervinna effekterna av pandemin.

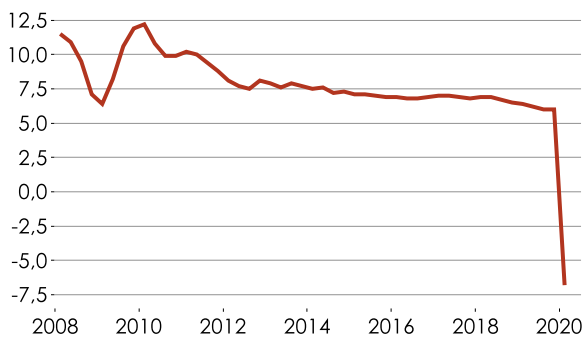
Kina

För februari noterades stora fall i produktion, export och privata investeringar och arbetslösheten steg brant. En del statistik för mars visade sedan på viss återhämtning. Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin steg oväntat snabbt och de stora fallen i exporten, industriproduktion och investeringar minskade i mars. Fortfarande är dock fallen på årsbasis massiva. Data över försäljningen i detaljhandeln för mars kom dock in extremt svagt. I fasta priser hade handeln fallit med cirka 18 procent under senaste året. I februari var motsvarande siffra plus sex procent.

I dag kom sedan utfallet för BNP för första kvartalet i år. Som väntat blev det ett kraftigt fall och årstakten gick från plus sex procent till minus 6,8 procent.

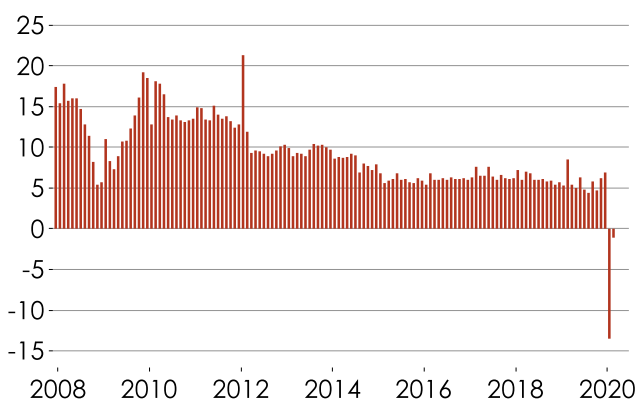
1.1 BNP

Årlig procentuell förändring

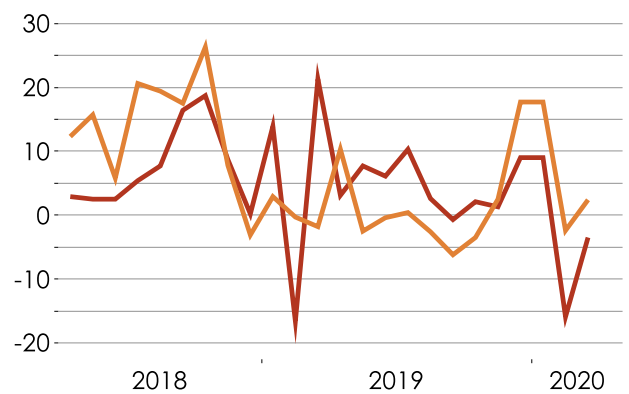
1.2 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring

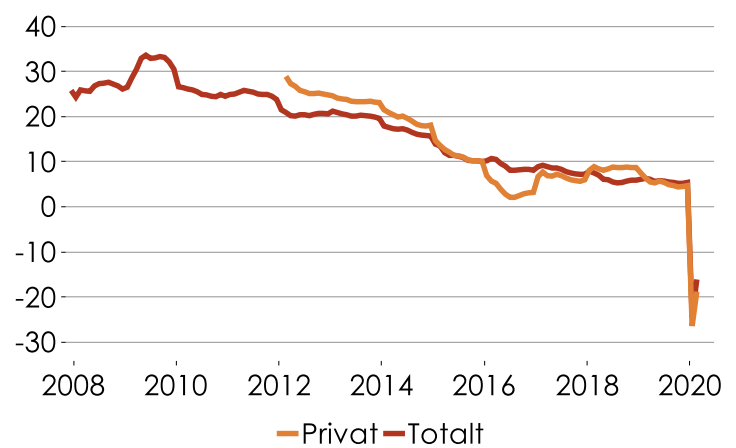
1.3 Export och import, kinesisk yuan

Årlig procentuell förändring

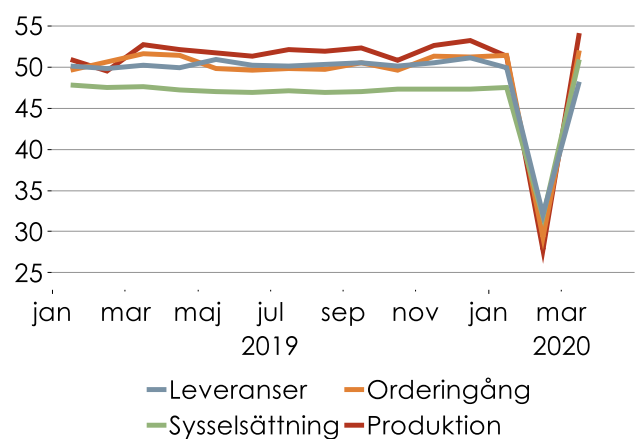
1.4 Investeringar

Årlig procentuell förändring

1.5 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin

Index

USA

I USA sätter pandemin nu tydliga spår. I mars försämrades stämningläget hos företagen och hushållen i USA. Liksom i många andra länder var det i tjänstesektorn som situationen försämrades först och snabbast. Totala inköpschefsindexet för tillverkningsindustrin föll däremot inte så mycket, vilket delvis visar på en svaghet i indexet konstruktion där längre leveranstider höjer indexet. Philadelphia Feds barometrar över aktiviteten i tillverkningsindustrin föll dock brant i mars och har sedan fortsatt ned i april. New York Feds veckovisa breda ledande indikator, som redan fallit dramatiskt, fortsatte ned i förra veckan. Även deras indikator för tillverkningsindustrin fortsatte att rasa i april.

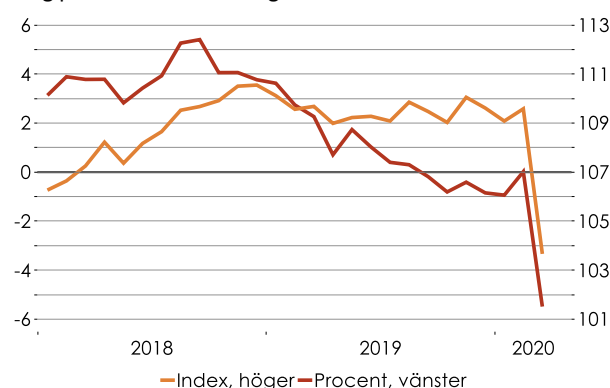
I veckan kom sedan svaret vad gäller faktisk produktion i mars. Det visade sig vara ett historiskt fall i industriproduktionen, det största sedan andra världskriget. Kapacitetsutnyttjandet föll också brant i mars.

Även marssiffran för detaljhandeln var en rysare. Det blev även här ett historiskt stort fall, det största sedan serien startade 1992. Årstakten gick från 4,5 procent i februari till -3,8 i mars.

Och arbetsmarknaden fortsätter att försämrans kraftigt. Antalet personer som anmälde sig som arbetslösa i förra veckan var hela 5,2 miljoner.

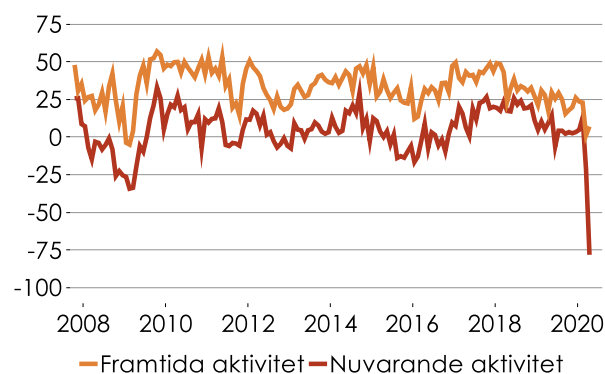
1.6 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring och index

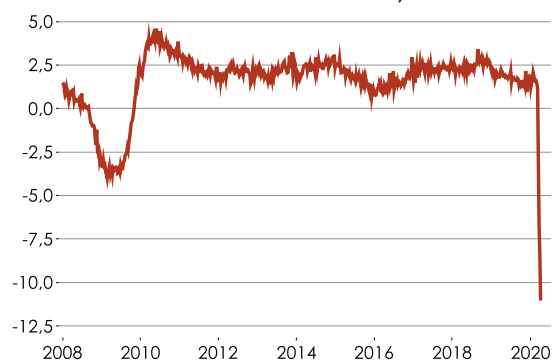
1.7 Stämningläget i tillverkningsindustrin,

Federal Reserve Bank of New York, index

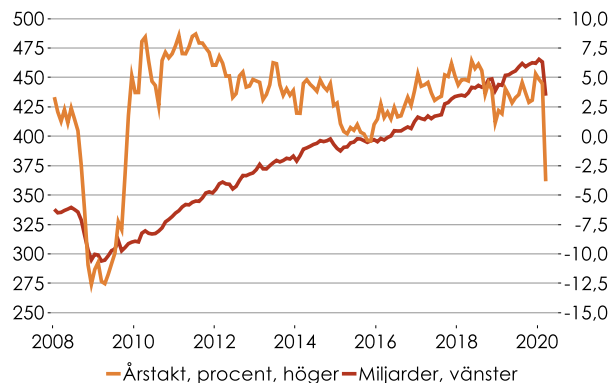

1.8 Ledande indikator, Weekly Economic Index

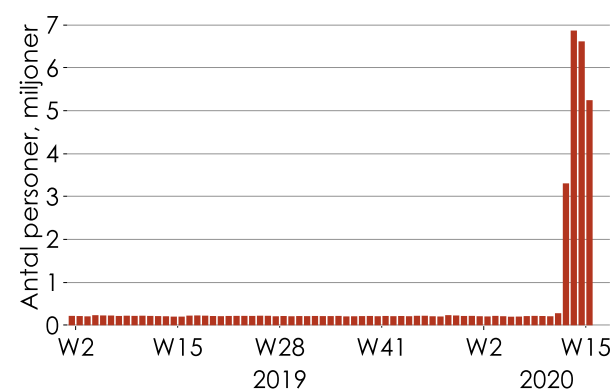
Federal Reserve Bank of New York, index

1.9 Detaljhandeln

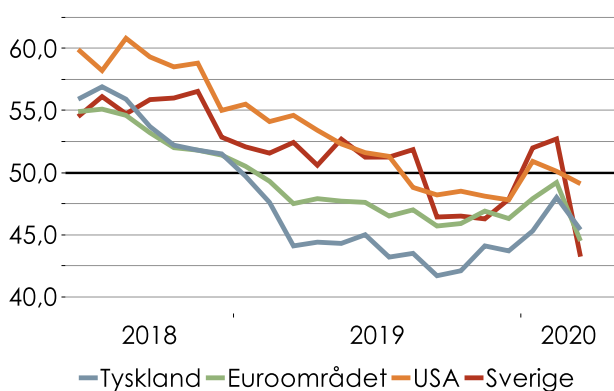
1.10 Antalet nya arbetslösa

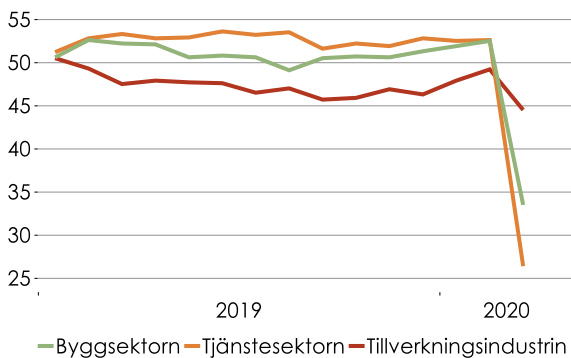
Euroområdet

Några direkt nya utfall för euroområdet som helhet har inte inkommit under den senaste veckan. Tidigare publicerad data för euroområdet visar på stora fall även här i olika förtroendeindikatorer för mars. Nedgången är störst inom tjänstesektorn, handel och i Italien. Utmärkande är även fallet i IFO-indexet för Tyskland i mars. Konfidensindikatorn för hushållen föll också. Som väntat är den tydligt svagare än normalt i Italien.

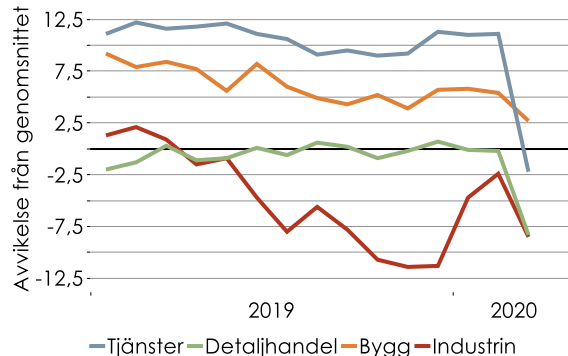
1.11 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin, Markit

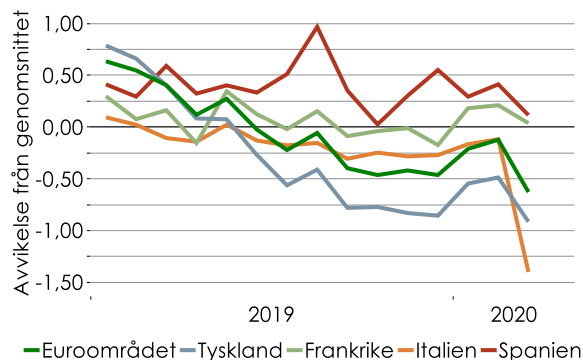
1.12 Inköpschefsindex Markit

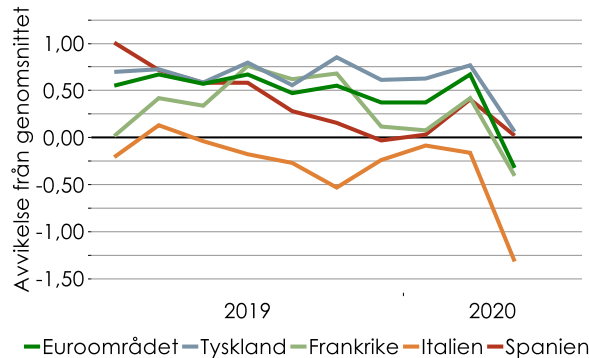
1.13 DG ECFIN:s konfidensindikator, euroområdet

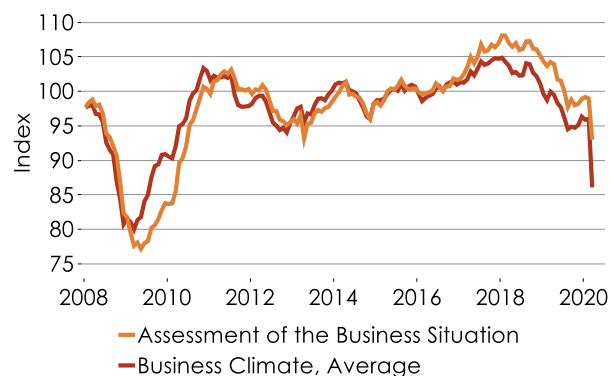
1.14 DG ECFIN:s konfidensindikator för industrin

1.15 DG ECFIN:s konfidensindikator för hushåll

1.16 IFO-index i Tyskland

Sverige

I Sverige fortsätter läget på arbetsmarknaden att försämrans i snabb takt, varslen är höga liksom antalet nyinskrivna arbetslösa. Under förra veckan, vecka 15, varslades 6 600 personer. Detta är en väldigt hög siffra, men lägre än under vecka 14 då 12 733 personer varslades.

Sedan 1 mars har nu totalt 56 133 personer varslats om uppsägning, varav drygt 4289 har varslats i tillverkningsindustrin. Fortfarande är det flest personer inom hotell- och restaurangverksamhet, bemanning och handel, transport samt information och kommunikation som varslas om uppsägning. Men under den senaste veckan står industrin för en större andel av varslen än tidigare.

Samtidigt fortsätter antalet nyinskrivna arbetslösa att öka. Under förra veckan skrev 13 835 personer in sig som arbetslösa. Detta är också en väldigt hög siffra men lägre än det historiskt höga antalet på 25 350 under vecka 14. Under perioden 1 mars – 12 april skrev 82 255 personer in sig som arbetslösa på Arbetsförmedlingen vilket är dubbelt så många som under samma period 2019. Arbetslösheten uppgår nu till 7,6 procent enligt Arbetsförmedlingen. De bedömer att en topp kan nås under sommaren med runt 10 procent inskrivna arbetslösa.

Utvecklingen på arbetsmarknaden speglar vad som händer med produktionen och efterfrågan. Stigande konkurser under mars visar på det försämrade läget i näringslivet.

Inflationen för mars publicerades i veckan och här blev det ett fortsatt fall. KPIF-inflationen uppgick till endast 0,6 procent i mars, vilket är en nedgång jämfört med februari då inflationstakten var 1,0 procent. Inflationen föll med 0,2 procent jämfört med i februari, och det var framförallt lägre priser för drivmedel som drog ned inflationen. Lägre priser på el, inventarier och hushållsvaror, paketresor samt rekreativvaror som böcker och sportartiklar påverkade också KPIF.

I prisutvecklingen mellan februari och mars ser man därmed vissa spår av Coronaepidemin. Sett över ett år är det dock framförallt lägre elpriser som drivit ned inflationen. Utvecklingen är betydligt svagare än vad Riksbanken förväntade sig i februari, men det är

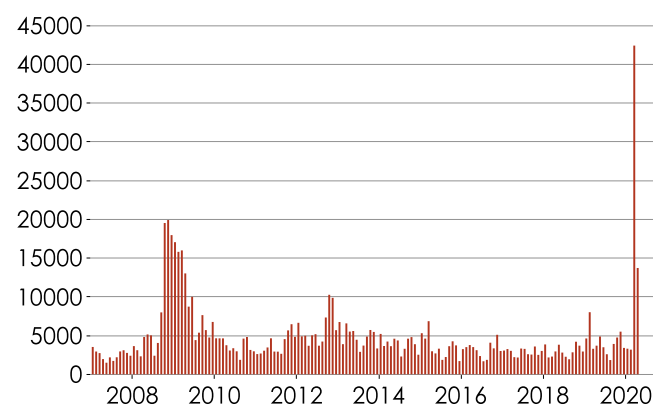
inte troligt att detta föranleder någon sänkt reporänta. I övrigt gör dock Riksbanken vad den kan för att stimulera ekonomin och hålla uppe likviditeten.

Framöver är det sannolikt att vi får se en fortsatt svag inflation, även om till exempel livsmedelspriser kan komma att öka mer än vanligt. Den tydliga sättningen i produktion och efterfrågan kommer att hålla tillbaka prisökningstakten.

Prosperas senaste undersökning för april visar också på fallande inflationsförväntningar på framförallt ett års sikt. Penningmarknadsaktörernas förväntningar på ett års sikt sjönk från 1,4 procent till 1 procent. De längre förväntningarna ändrades marginellt. Förväntningarna är att inflationen om två år 1,5 procent, alltså klart under målet.

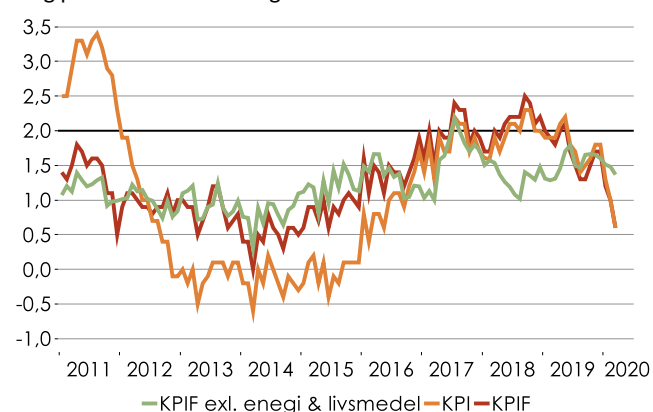
1.17 Varsel i Sverige

Antal per månad

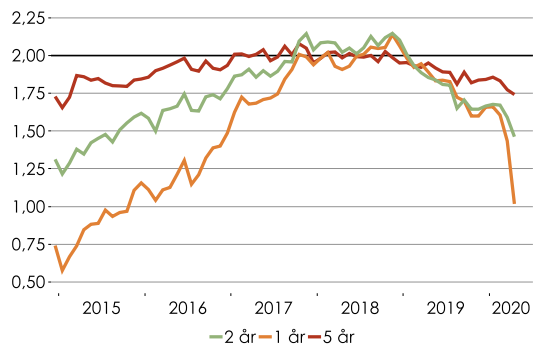
1.18 Inflation

Årlig procentuell förändring

1.19 Inflationförväntningar, Prospera

Procent

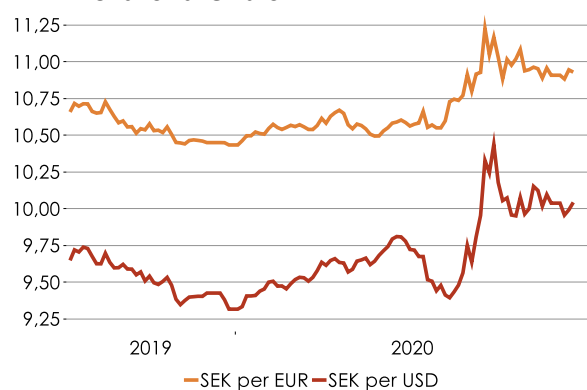
1.20 Konkurer

Antal, rullande 12-månaderstal

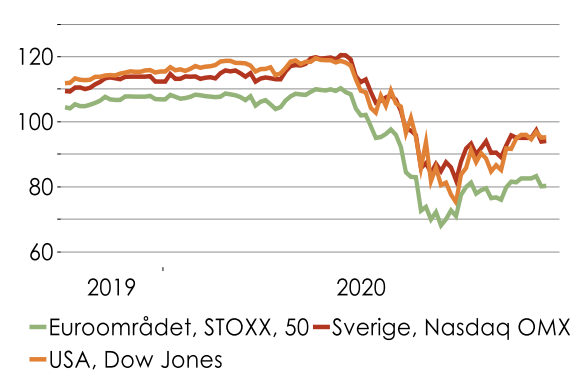
Finansiella marknader

1.21 Kronans växelkurs

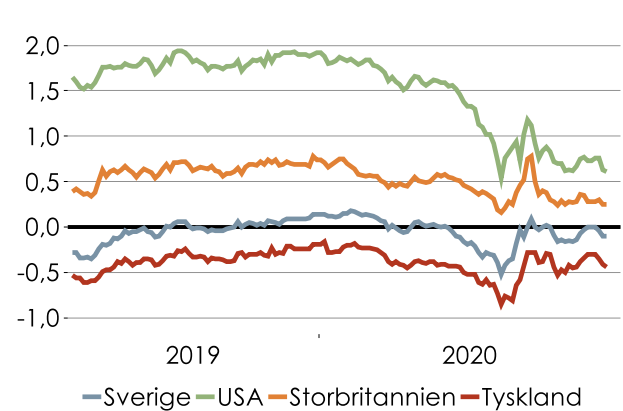
1.22 Aktieindex

Index, januari 2018=100

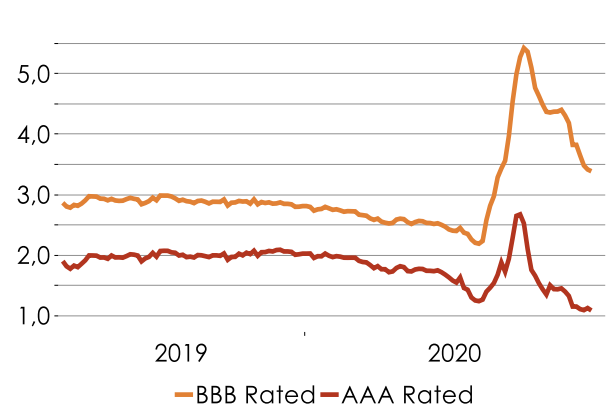
1.23 Statsobligationsräntor, 10-åriga

Procent

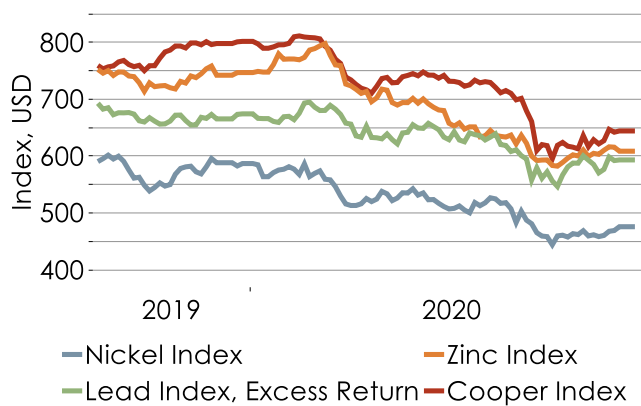
1.24 Räntor på företagsobligationer i USA, 5-åriga

Procent

1.25 Råvarupriser

Index

1.26 Råvarupriser

Index

